

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Maurizio Maggi
LA CODA DEL DIAVOLO

Copyright © Longanesi & C. 2018 – Milano

Gruppo editoriale Mauri Spagnol

This edition is published by arrangement with Tempi Irregolari, Gorizia

Translation Copyright © 2021 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03797-5

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

MAURICIO MAĐI
**ĐAVOLOV
REP**

Preveo Ljubeta Babović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2021.

Bekstvo

Kavez ima metalne rešetke na sve četiri strane, čak i odozgo. Na podu se ističu mali otvori za odvod. Nemoguće je pobeći.

„U skladu sa evropskim direktivama za dobrobit životinja“, rekao je gazda.

Tanki brkovi se ističu na licu koje je kao kod nekog starca. Tu su i naočari od crnog bakelita. Mogao bi da ima čak četrdeset godina, koliko ona zna. U njenim godinama nije lako shvatiti koliko su stari odrasli.

Postoji jedno korito za vodu u kavezu, a hranu donosi samo on, gazda.

„Uzmi, mala“, kaže joj, dok kroz rešetke uvlači komade vrelog krompira ili sirove šargarepe. Steže ih među prstima, primoravajući je da ih poliče da bi dobila hranu, čak ponekad da ih grize. Ona to radi vrlo pažljivo, teško njoj ako se pokaže agresivna. Zna kakve su posledice.

Ponekad je izvodi, ali u tim slučajevima uvek je nadzire i steže u ruci ono što podseća na pištolj: pretnja je jasna. Ipak je ovog puta posle šetnje ostavio otvorena vrata kaveza. Tu je negde, mogao bi da se vrati svakog trenutka. Devojka podiže vrata iz šarki, njihova škripa joj izgleda kao rika. Da li ju je čuo? Šmugne napolje, zna put kojim se izlazi. Upravo je na vrhu stepenica kada je on primeti.

„Stani! Vрати se odmah ovamo!“

Dva skoka i ona je napolju, svetlost je zaslepljuje. Ima dugačke i vitke noge, ali su joj listovi na nogama teški kao vreće vlažnog peska. Tri meseca je zatvorena tu unutra, skoro uvek zgrčena kao životinja. Ali zna kakva je kazna ako je čudovište uhvati.

Preostaje joj samo jedan izbor: da trči.

PRVI DEO

ČUVARI I LOPOVI

Čudovište

U noći kada je čudovište dospelo kod nas, zatečeni smo nepripremljeni. Oteo je jednu devojčicu, zlostavljao je mesecima, a kada je uspela da pobjegne, pojurio je za njom i sustigao je na ulici, pa je ubio udarcem u potiljak na par koraka od neke patrole.

Nisam ja bio taj ko je digao uzbunu, ali neko je to učinio. Loše vesti se uvek najbrže šire i za nekoliko trenutaka svi su bili budni. Nije bilo nijednog od nas, bilo čuvara ili zatvorenika, ko ne bi ubio to čudovište i to besplatno.

Bilo je četiri ujutru kada sam ugledao njegovu suvonjavu priliku kako se ocrtava na belom zidu u dnu hodnika našeg odeljenja. Nestajala je i ponovo se pojavljivala u ritmu treperave svetlosti neona, kao utvara koja je iskrsla na pogrešnom mestu, nesigurna da li da ostane ili ode odatle. Čuvari iz pratnje su se držali podalje, napred i pozadi, skoro kao da je mogao da ih ujede. Možda je to čak i pokušao dok su ga sprovodili u zatvor.

Kada sam prišao blizu, toliko da sam mogao da ga dohvatim ako samo ispružim ruku, uspeo sam da mu vidim lice. Bilo je umorno i smireno, skoro ravnodušno, kao kod čoveka koji se vraća kući nakon radnog dana. Nije bilo vidljivih tragova koji bi ukazali na to da li su ga

udarali prilikom hapšenja ili kasnije. Izgledao je kao svaka druga osoba dok je išao ka ćeliji, praćen povcima trista razjarenih ljudi.

Ali spoljnje manifestacije ne moraju da znače ništa. Pogotovo u zatvoru, u tom izolovanom svetu u kojem se može stvoriti maska koju je mnogo lakše sačuvati tu unutra, bez kontakata sa spoljašnjošću, i ne zapasti u protivrečnost. Bilo je moguće da je neko počinio najgrublje greške i da izgleda spokojno. Niko to nije znao bolje od mene.

Zatvorenici su pružali ruke kroz rešetke, kao opsednuti euforijom, više nego besom. Opšta je iluzija ako mislite da najgore krivice mogu da izbrišu one naše. Jer greh nekog drugog, ma koliko težak, ne može da izbriše naše grehe. Greh plus greh čine dva greha. Potrebno je delovati snažno da se izbriše jedan od njih. Ili možda nije, možda nije u mom domenu da to znam. Čuvari su vodili tipa prema 'Mračnom prostoru', onom koji je predviđen za najopasnije zatvorenike. Njihova lica kao da su govorila: oprostite nam, radimo ono što se očekuje od nas zbog uniforme koju nosimo, a ne zato što mislimo da je to ispravno. Nasuprot tome, ja na to gledam drugačije: ako nešto radite samo zbog uniforme koju nosite a ne zato što u to verujete, baš to je još kukavičkiji prekršaj, onaj koji se nikada ne može oprostiti.

Ali zašto sam se uopšte čudio zbog toga? Onaj ko čuva zatvorenike deli sa njima vreme i životni prostor, a posle izvesnog vremena i mentalitet. Da nije uniforme, s mukom bi se mogli razlikovati. Šezdeset čuvara na trista zatvorenika u našem zatvoru, gde se nalazim već pet godina i gde ću ostati. Prema mojim saznanjima, država nije imala jasne ideje u tom pogledu. Ali zbog onog što sam učinio, te godine su bile svakako zaslužene.

Među tih šezdeset bilo je najviše očeva raznih porodica koji su samo želeli da odnesu kući platu, u očekivanju penzije. Retko je postojao poneki fanatik koji se držao pravilnika ili neka dobra osoba sa autentičnom sklonošću za iskupljenje grešnika. Nisam ih osuđivao, nisam bio u poziciji da to činim. Pa i ako mi se dešavalo da imam rasprave sa nekima od njih, uvek sam sve zaboravljao. Nisam ih cenio, ali ni potcenjivao.

Ali je jedan bio drugačiji.

Ima trideset godina i još uvek je na nivou policijskog čuvara. Fizička građa elitnog vojnika, sa kosom mnogo kraćom nego što je propisano, kao da je od zatvorskog frizera tražio da ga kazni umesto da ga učini

Đavolov rep

što pristojnijim. Usamljenik i ćutljiv, tip osobe koja se boji da otkrije nešto o sebi. Tajnu, jednu od onih krivica koje se zadržavaju u duši kao gas u dubini rudnika. Kao da ga svaki korak uznemirava i kao da prva varnica može da zapali sve.

Taj čovek je bio jedini kome nisam mogao da oprostim.

Taj čovek sam bio ja.

Zatvor

Kada vidite čoveka iza rešetaka i drugog u uniformi koji ga nadzire, to znači da je samo onaj prvi zatvorenik. Greška: to su obojica. Ali ne znaju svi zašto.

To je mišljenje koje je rašireno zbog nepovoljnog radnog vremena ili kontakta sa opasnim ili nepouzdanim osobama koje te mrze i jedva čekaju da te zajebu. I zaista, otkako je odred zatvorskih čuvara demilitarizovan, radno vreme je postalo isto kao kod mnogih drugih službi koje rade 24 sata, znači neprijatno ali ne ubistveno. Što se tiče zatvorenika, to jest naših gostiju, mnogi od njih su čekali suđenje ili su bili osuđeni na blaže kazne, često za krivična dela zbog kojih su ponovo vraćani u zatvor. To su stalne mušterije koji poštuju čuvare više nego neke birokrate u Ministarstvu.

„Mi smo u službi zajednice“. Bio je to osnovni princip našeg predavača na kursu. Delovalo je to ohrabrujuće, ali je samo finale to bilo mnogo manje. „U svakom slučaju, bolje je da se uniforma ne nosi izvan zatvora“, rekao je poslednjeg dana nastave, gotovo pognute glave.

Svako jutro prebrojavanje, zatim doručak i svi u red izvan ćelija zbog šetnje u dvorištu. Ponovo unutra u jedanaest, zato što u podne nailaze kolica sa hranom. Od pola dva opet na vazduh, najduže do četiri po podne, zatim svi u ćelije, opet prebrojavanje, a u pet prolaze kolica sa

večerom. Tokom noći treći krug prebrojavanja, lampa u ruke i cipele za šetnju na noge. Cipele su od plišane tkanine da se ne čuju.

Narednog dana ista priča. I svaki put osećaj da se ništa nije promenilo. Ali nije samo rutina ono što te ubija.

Osam godina sam bio u Legiji stranaca. Režim je sigurno bio stroži, ali manje grub nego u zatvoru. *Iskupljenje bdenjem*, bio je naš nekadašnji moto, ali si mogao da uradiš prvo od to dvoje. Gledao sam one koji su osuđeni na dugačke kazne kako stare bez promena nabolje. Česti povratnici, gotovo uvek sitni preprodavci, sitni lopovi ili oboje, oni koji odlaze i dolaze. Ako neko vreme nemaš vesti o njima, raspitaš se i obično otkriješ da su mrtvi.

To je ono što te u zatvoru pogodi i oduzme ti snagu: nedostatak osećanja. Da ne govorim o pošalicama kolega. Oglašavali su se kada prolazim, kao nekada zvona na zavesama sa gajtanima na prodavnicama. Nisam više obraćao pažnju na to, nisam mogao da se svaki dan svađam sa njima. U prvo vreme sam se zanosio da su se od mene ograđivali samo oni stariji, da se radi o jednoj vrsti generacijske antipatije. Ali je sa onima mojih godina bilo i gore. Već su sa trideset godina imali smušeno lice nekoga ko nastavlja da ide napred iako zna da je pogrešio put, zato što je isuviše daleko od poslednje raskrsnice da bi se vratio nazad.

Ali sâm sam izabrao to mesto i taj posao, niko me nije na to primorao. Pre pet godina su mi zajedno sa otpusnom listom velikodušno dali pasoš Republike sa novim imenom i prezimenom. Mogao sam da ostanem u Francuskoj, ali sam umesto toga odlučio da budem zatvoren kao i zatvorenici. A pet godina je još i malo da platim za ono što sam učinio, zato se nisam žalio. Mogao sam da odem kad god sam hteo, ponavljao sam sebi. Ali kuda i sa kim, pre svega? Mnogi od tih ljudi koji vrše nadzor imali su perspektivu, nekoga ko ih čeka, bez obzira na to da li je gubitnik kao što su oni. Zvali smo ih ograničeni, ali je moj put bio obeležen više nego njihov. I ne postoji manje slobodna osoba od one koja može da ide kuda god hoće, ali ne zna gde.

Poruka

Krivična dela u zatvoru nisu sva jednaka i za neke konkretne slučajeve ne postoji pretpostavka nevinosti. Ono koje je počinilo čudovište, kako su ga kasnije nazvali, bilo je od onih koja se ne dovode u sumnju niti se opraštaju.

Ilijanu Virdis, četrdeset pet godina, inženjer, stručnjak za otuđivanje imovine, odnosno za to kako se privatnim licima prodaju državna zemlja i zgrade. Ali vlasništvo kojim se stvarno bavio poslednjih meseci bila je jedna devojka.

Izolovana i zlostavljana sve dok nije pokušala da pobegne i u tom trenutku odstreljena kao životinja. To se dogodilo na par koraka od patrole karabinijera i oni su ga doveli kod nas.

Te noći sam vodio administraciju kojom se registruju novodošli: njihov identitet, otisci prstiju. Radio sam 'prvu', to jest smenu od četiri po podne do ponoći, i prikačili su mi još dodatna četiri sata. Ušunjabo sam se da pretekmem jedan mali odred čuvara koji sprovodi zatvorenika, ali nisam smeo da budem tu.

Sklonih se u jedan ugao hodnika dok su oni prelazili kroz taj deo zatvora, trudeći se da ne obraćam pažnju na pretnje, toliko žestoke da su povremeno nadjačavale buku šerpi kojima su udarali u rešetke i da ubedim sebe da nisu upućene meni.

Skoro nesvesno sam se oslonio na rešetku jedne od ćelija i obuhvatio je obema rukama, savijen napred kao da želim da je izvučem iz ležišta.

„Kukavica“, reče mi jedan stari zatvorenik gledajući me u oči, licem na samo nekoliko centimetara od mog. „Bila je tek malo više od devojčice.“

Skokom unazad, odvojih se od gvozdene ograde kao da je kroz nju prošla struja. Bilo mi je potrebno nekoliko sekundi da shvatim da zatvorenik nije ljut na mene, već na čudovište.

Kada je ono nestalo iza ograde Mračne, i urlici smanjiše intenzitet, komandir tada primeti mene.

„Morase, koji kurac radiš ovde? Ko te je uveo?“

Prolazak kroz svaku prepreku u zatvoru je ozbiljna stvar, svečani ritual koji te podseća gde si. Traži se dozvola za prolazak kod vođe smene, daje se izjava koji je razlog dolaska, neki čovek ti otvara, pušta te da prođeš i onda zatvara vrata za tobom, uzvikujući svom nadređenom „u redu je“. Svako ima mesto gde treba da bude i šta treba da radi, i sve je to zabeleženo na velikom listu papira, spisku imena po abecednom redu onih koji su na dužnosti. To je toliko važno da postoji član namereno ubačen u zakon o zatvorskoj policiji, a koji govori kako to treba da se uradi i gde da se istakne.

„Pomislio sam da možda moraju da se naprave oklopi za zatvaranje ćelija i upotrebe ruke, ako počnu da bacaju predmete iz ćelija.“

„Bili su dovoljni ovi koji su već tu.“

„Ali su onda možda mogli da ubrzo ponovo počnu, zar ne? Mislim posle onog što je tu prošlo.“

Oklop oko ćelije su njena gvozdена vrata. Ima jedan mali otvor i ništa više. Po pravilu se zatvara samo u zimskim noćima, zato što su rešetke neprijatne same po sebi, ali kada je toplo i nađete se u pretrpanoj sobici bez vazduha iz hodnika, to je još jedna patnja više. Sada mnogi imaju lekarsko opravdanje da ne mogu da podnesu zatvaranje ćelije oklopom i da pobesne kada ga stave oko ćelije. Kod nas, na jugu Sardinije, u martu deluje kao da je januar, zbog nadolazećih atmosferskih poremećaja, pa zatvaranje oklopa možda ne bi izazvalo pobunu, ako bismo im obećali da ćemo ih otvoriti odmah, ali je bilo bolje ne pokušavati.

„U redu, u redu“, progundа komandir. „Ali sada briši. Zar se nisi već raspremio? Idi kući, Morase.“

Pogledah oko sebe, razmatrajući taj predlog. Moram ponovo da počnem smenu u četiri po podne, a biclom sam mogao da stignem do kuće za manje od četvrt sata. Šta se mene tiče to 'čudovište', kako su ga sada svi zvali?

Buka koju su stvarali zatvorenici vraćala se kao talas koji se odbija u obliku nerazumljivog žagora psovki na sto različitih dijalekata, skoro svih afričkih, dok su se svi vraćali na svoje bedne ležajeve, a ja sam mislio na svoj. Ali je upravnik imao druge planove sa mnom.

„Komandire, potrebna su mi tri čoveka kao pojačanje za noćnu smenu. U Mračnoj, zbog novodošlog.“

„To je najzaštićeniji deo zatvora, gospodine, i tamo se već nalaze dva čuvara koji ga drže pod nadzorom. Odatle neće pobeći, budite sigurni.“

„Ne plašim se ja od bekstva. A šta ako ga neko ubije? Jeste li videli kakav je bio njegov prijem? Pošaljite tamo Morasa i još dvojicu po vašem izboru.“

Govorio je, obraćajući se mom nadređenom kao da ja ne postojim, ali je takav bio propis. Kao što je to bio i ton kojim se obraćao komandiru: uvek naredjenja a ne dogovor oko rasporeda, kako predviđa zakon.

„Moras je upravo završio prvu smenu i još dodatna četiri sata.“

„Tačno, neka odradi još četiri i šta ga to košta? Pomerićemo ga napred sa smenama pa će prekosutra početi u ponoć sa drugom smenom. Potreban mi je neko ko poseduje kvalitete, a ne ovi pedesetogodišnjaci koji podižu glas ako se neki od zatvorenika uneredi.“

Ni ne sačekavši komandirov odgovor, okrenu mu leđa i ode.

Pedeset godina ima više od polovine onih koji provode vreme u silvilu ministarskih kancelarija, ali je upravnik imao poseban pik na mene. Nikada nije rekao ništa što bi otkrilo razlog za to, ali sam ja imao svoju teoriju. Kao mlad je gajio ambicije da ostvari vojnu karijeru. Čak je želio da bude plaćeni vojnik, to mi je barem doprlo do ušiju. Sivo odelo koje je nosio svaki dan, uvek isto, kao da mu je to uniforma, delovalo je strogo kao karton na njegovim četvrtastim ramenima. Takođe je oponašao gestove herojskih i usamljenih oficira u velikim ratnim filmovima, barem mu je takva bila namera. Bili su to nagli pokreti, nadmeni pogled, komuniciranje naredbama, ispoljavanje nervoze kao onaj ko baca prokletstvo, a ne ko daje zadatak. Ali su ga neki detalji, kao što je oklevanje da te pogleda pravo u oči ili cvikeri sa okvirom od tankog

metala, činili sličnijim onim sadistima iz petparačkih filmova B kategorije. I verovatno je do njegovih ušiju doprlo nešto o mojoj vojničkoj prošlosti, iako nikada nisam dao ni najmanju naznaku o tome ni tu u zatvoru niti napolju. Otkriće da je neko drugi doživeo život koji si ti samo sanjao može da te dovede do toga da mu se diviš ili da ga mrziš. Među nama dvojicom se dogodilo ovo drugo i upravnik nije propuštao priliku da mi život učini što težim.

Udalji se ka izlazu iz odeljenja, zajedno sa komandirrom koji ga je sledio sitnim koracima, govoreći i mašući rukama kao prevodilac za gluvoneme, dok sam ja pravio računicu. Još četiri sata, zatim slobodan šesnaest i onda ponovo započinjem u ponoć. Ali šta me se tiče, nisam bio pospan i sve u svemu bio sam znatiželjan da izbliza pogledam novođošlog, to čudovište.

„Kasniš, čuvaru.“

Glas je dopirao iz jedne od ćelija i bio je upućen meni, jer bio sam samo ja u hodniku.

„Koji kurac hoćeš? Predstava je završena, idi da spavaš.“

„Moraš da platiš“, reče opet onaj.

Približih se, odlučan da ga nateram da se vrati u krevet, po cenu da ga zgrabim za vrat, tako što ću provući ruku kroz rešetke. Osećao sam da sam sav napet kao samostrel.

„Poruka za tebe od Melise“, prošaputa on kada sam se našao blizu njega. „Morao si da platiš pre nedelju dana, kasniš.“

Melisa Paolući je bila osoba iz Kalvija kojoj sam dugovao dvadeset hiljada evra. A ovaj koji se nalazio ispred mene bio je polu-Marokanac, polu-Francuz, koliko sam se sećao.

„To ti je ona rekla?“

„Čak ni ne znam ko je ta Melisa. Samo mi je rečeno da ti prenesem poruku.“

Vrati se na krevet, pozdravljajući me sleganjem ramena.

Danas postoji bezbroj načina da se nekom pošalje brza opomena za plaćanje. Ako se to učini posredstvom zatvorenika iza rešetaka, to ima posebnu važnost. Prava poruka je: „možemo da dođemo na dva metra od tebe kad god hoćemo, pa i u zatvoru. Znači, nemoj da se osećaš da si na sigurnom“.

Mrtvačnica

Pogašena svetla, osim na dve gvozdene ograde na ulazu i na izlazu, a urlici iz ćelija svedeni na mešavinu umornih uzdaha, napada kašlja i ponekog udaljenog hrkanja. Zatvor je utonuo u uobičajeni noćni mir i, pošto je nestao malopredašnji adrenalin, ponovo se kao dominantan vratio miris ljudskih tela. Zajedno sa mirisom gvožđa koji je bio toliko jak da se ponekad činilo da se oseća i njegov ukus. Šta god da ga izbriše za neko vreme, zadržao sa kuhinjskih kolica ili varikina kada higijeničari čiste pod ili miris nagorelog ako zatvorenici nešto zapale, zatvorski miris se pojavljuje kao zakon fizike.

Ako sam već znao da će mi pozajmljivanje novca od Melise Paolući doneti nevolje, zašto sam se onda začudio?

Nekoliko minuta kasnije pridružiše mi se dvojica kolega.

„Naređeno nam je da zajedno sa tobom budemo pojačanje u Mračnom prostoru“, rekoše mi.

Bez reči pridobismo gvozdenoj ogradi, gde nas komandir, obavешten o našim novim zaduženjima, pusti da prođemo, uz pogled pun sažaljenja.

„On je tamo“, reče nam jedan od dvojice kolega koji je već bio na tom mestu kada stigismo na odredište.

Ilijanu Virdis je bio ispružen na krevetu, na leđima, ruku prekrštenih na grudima.

„Deluje kao mrtvac“, reče jedan od onih koji je došao sa mnom, oprezno posmatrajući lice u visini rešetaka.

„Ali diše“, reče drugi.

„Nažalost“, zaključí prvi.

Sva petorica se smestismo u susednoj ćeliji, uskoj i sa vrlo visokim plafonima. Bila je prazna zato što je jedan deo zida bio toliko trošan da je popustio i njegovi stari stanari su išćupali rešetke dva prozorčeta, pre nego što su preseljeni na drugo mesto. Zatvorili smo otvor u zidu tako što smo na zid zakucali platna sa gradilišta. Loše odrađen posao koji je popustio pri prvoj nepogodi. Kroz pocepane rubove obično su ulazili golubovi i životinje lutalice, a miris mačje mokraće bio je izuzetno jak.

„Da obrnemo neku ruku? Imamo još više od tri sata“, reče jedan od kolega dok je sedao za sto u sredini ćelije. Pokaza špil karata i počeo da deli kada i ostali zauzeše mesta.

Ja se popeh na najviši ležaj, na četvrtom nivou. Nekada su tu bila najviše dva, kao dvospratni kreveti u hostelima, ali im je zbog pretrpanosti dodat treći, a zatim i četvrti. Normativi Evropske zajednice utvrđuju minimalni prostor za sve: za ljude i životinje. Jedan zatvorenik bi morao da ima na raspolaganju sedam kvadratnih metara, svinja šest. Ne znam da li u uzgajalištima poštuju ta pravila. U zatvorima sigurno ne.

„Morase, ti ne igraš?“

„Četvorica ste, zar ne? Šta ću vam ja?“

Moj položaj je bio baš u visini dva prozorčeta. Naleti vetra potresali su plastične dronjke koji su ih zatvarali, tako da su ličili na nozdrve neke pobesnele životinje. Zamislih Melisu Paolući koja vrši obračun u trgovačkoj knjizi, ako ju je ikada imala, otkrivajući da je neki kreten, uz to i pandur, dozvolio sebi da zakasni sa vraćanjem zajma. Morao sam da rešim taj problem, ali nisam znao gde da pronađem tih dvadeset hiljada evra. Ako bih štedeo od plate, bilo bi mi potrebno pola veka. U igranju karata nikada nisam bio dobar i to mi je više delovalo kao način da izgubim, a ne da dobijem novac.

Među kolegama za stolom glavna tema je bilo današnje hapšenje. Dvojica koji su dopratili čudovište razgovarali su sa karabinijerima i jedva su čekali da se pohvale time.

„Jurio ju je ulicom, pobegla mu je iz vile. Izgleda da ima zatvor u podrumu, neku vrstu podzemne štale, ali sa rešetkama i svim ostalim kao ovde. Držao ju je tu ko zna od kada. Ne zna se ni kako se ona zove.“

„Bogat je, zar ne?“

„Inženjer ili tako nešto, jedan od onih što imaju para. Kada je devojčica bila na ulici, stigao ju je. Zgrabio ju je za kosu. Podigao ju je, držeći je kao kunića za uši. Izvukao je pištolj i pucao u nju. Prisionio ga joj je na potiljak, kao što se radi sa ovcama.“

„I nije primetio džip sa karabinijerima?“ upitah ja.

Kolege prekidoše igru i okrenuše se da me pogledaju, kao da sam neki tuđinac.

„Šta ja znam, Morase?“, reče jedan od njih dok je nastavljao sa igrom. „Nije. Ili možda jeste, ali ga se uopšte nije ticalo. Kažem ti ono što mi je ispričao njihov vođa ekipe iz džipa, isti onaj koji ga je dovezao ovde.“

„I još moramo da ga čuvamo. Hajde, red je na tebe.“

„Ona je mogla imati četrnaest godina. Tek nešto više od devojčice.“

„Mogla je imati i manje. Sada i sa dvanaest godina izgledaju kao da su punoletne.“

Napolju su munje počele da pojačavaju intenzitet i kao da su se sve više približavale zatvoru. Unutra se razgovor vrteo oko uobičajenih banalnosti, otprilike: u redu, delinkvente bi trebalo likvidirati, ali devojke kao da ih traže. Takve stvari.

„Mini-suknje, visoke pete, puše, piju kao dečaci. Više tetovaža se može videti na njihovim guzovima nego ovde kod nas.“

Ta šala izazva smeh, sve dok ih zvonjenje telefona iz hodnika nije primorala da prekinu partiju.

Komandir ustade da odgovori na poziv.

„Pa da li je to sigurno?“, reče, prolazeći rukom kroz kosu.

Svi ga pogledasmo, sve dok nije završio razgovor uz jedno konačno „da, gospodine“ koje nije obećavalo ništa dobro.

„Stiže sranje“, reče, dok se vraćao. „Upravo su nam isporučili leš žrtve.“

„Nama?“

„Tako je odredio istražni sudija. Sve dok se vreme ne poboljša, pa će kasnije moći da se prenese na Medicinski fakultet u gradu.“